

процесу, що має характер самостійного пошуку рішення завдань, які поступово ускладнюються.

Метою даного проекту є вдосконалення засвоєних студентами теоретичних знань, умінь та навичок працювати з відповідними програмними системами, оволодіння принципами системного проектування об'єктів, методами чисельного аналізу у професійній галузі, розвиток умінь виконання роботи в інтегрованих програмних системах, осмислено і ефективно використовувати сучасні інформаційні технології в науково-дослідній роботі та у подальшій професійній діяльності.

Список використаної літератури:

1. Новиков Б. А. Основы технологий баз данных: учеб. пособие / Б. А. Новиков, Е. А. Горшкова, Н. Г. Графеева; под ред. Е. В. Рогова. – 2-е изд. – М. : ДМК Пресс, 2020. – 582 с.
2. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч.-метод. посіб. / Інна Стражнікова ; ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», Каф. педагогіки ім. Богдана Ступарика. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – 120 с. – Бібліогр.: с. 114–116.
3. Лобода Ю. Г. Порівняльний аналіз проблем вивчення ІТ-дисциплін / Ю. Г. Лобода, О. Ю. Орлова // Забезпечення якості вищої освіти : матеріали 49-ї наук.-метод. конф. ОНАХТ, Одеса, 11–13 квіт. 2018 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій; ред. Б. В. Єгоров та ін. – Одеса, 2018. – С. 240–242.

Ключові слова: комп'ютерні програми, програмування, проект, інформація, самостійність.

Ключевые слова: компьютерные программы, программирование, проект, информация, самостоятельность.

Key words: computer applications, programming, project, information, independence.

ТОЛОКНОВ АНАТОЛІЙ АРНОЛЬДОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри інформаційних технологій*

АНАЛІЗ ДОСТУПНОСТІ САЙТІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Доступність – це практика, що дозволяє використовувати сайти як можна більшій кількості людей. Також доступність можна уявити як спосіб надання рівних прав і рівних можливостей, незалежно від здібностей або обставин [1].

При створенні державних сайтів повинні використовуватися, зокрема, такі принципи і закони. Офіційний веб-сайт є віртуальним представництвом органів самоврядування в Інтернет і повинен вирішувати завдання відкритості інформації згідно закону України «Про доступ до

публічної інформації» № 2939-VI від 13.01.2011 р. Веб-сайт повинен бути адаптований щодо вимог закону про доступ людей з вадами зору та слуху, що відповідає постанові Кабміну від 26.09.2013 р. № 730 (Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 4.01.2002 р. № 3 і від 29.08.2002 р. № 1302).

З 2018 року Державним комітетом телебачення і радіомовлення України надаються аналітичні довідки про моніторинг інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади [2]. Моніторинг інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади здійснюється на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 № 1302 «Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади» та згідно з Порядком проведення Держкомтелерадіо моніторингу інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади, затвердженим наказом Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 08.06.2015 № 118, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.06.2015 за № 759/27204.

Держкомтелерадіо проводить моніторинг інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади двічі на рік (квітень – червень та жовтень – грудень).

Зокрема, рівень інформаційного наповнення кожного веб-сайту оцінюється за якістю інформаційного наповнення (Пя), який враховує рівень повноти, актуальності, навігаційної доступності розміщеної на веб-сайті інформації, а також наявність функції пошуку та доступність інформації для сприйняття особами з порушеннями зору та слуху.

В аналітичній довідці [3] за результатами проведеного Держкомтелерадіо моніторингу інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади у першому півріччі 2020 року у розділі 6, Підсумки та пропозиції, відмічається, що зберігається позитивна динаміка інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів суб'єктів владних повноважень. Також в цій довідці є додатки з таблицями рейтингу інформаційної прозорості офіційних веб-сайтів, в яких, зокрема, рейтинг оцінюється за параметром «Доступність інформації на веб-сайті для користувачів з вадами зору та слуху» (Кід – коефіцієнт інформаційної доступності), який має значення: так (Кід=1,0); частково (Кід=0,75); ні (Кід=0,5).

Мета цієї статті – зробити короткий аналіз доступності сайтів органів державної влади. У цьому аналізі приймали участь такі сайти: Президента України, Кабінету Міністрів України, Конституційного суду України, Ради національної безпеки і оборони України, інших органів виконавчої влади (<https://www.kmu.gov.ua/catalog>), в які увійшли: сайти міністерств (20 шт.), служб (25 шт.), агентств (16 шт.), інспекцій (5 шт.), ЦОВВ зі спеціальним статусом (8 шт.), колегіальних органів (3 шт.), інших ЦОВВ (4 шт.), місцевих органів влади (27 шт.), за винятком тих органів, які не мають свого сайту (9 шт.) – загалом 103 сайтів.

Аналіз проводився за такими параметрами:

- Аналізувалася лише головна сторінка сайтів.
- Визначалось наявність версії сайту для людей з вадами зору.
- Виявлялась наявність атрибуту *lang* у елемента *html*, який впливає на рівень доступності сайту [4], а також його значення. Для україномовних сайтів значення атрибуту *lang* повинно бути «uk» (ISO 639-1).
- Виявлялося кількість помилок HTML-коду за допомогою стандартного валідатора Консорціуму W3C (<https://validator.w3.org/>). До уваги бралися тільки помилки рівня *Error* і *Fatal error*. Помилки рівня *Warning* до уваги не бралися. Нема прямої залежності доступності сайту від кількості синтаксичних помилок в коді, але ж найменша кількість говорить про те, що сайт більш доступний.
- Доступність також визначалась за допомогою розширення WAVE Evaluation Tool для браузеру Firefox.

У результаті аналізу виявлено:

- Версія для людей з вадами зору відсутня у 32 сайтів.
- Атрибут *lang* відсутній у 21 сайта, неправильне значення атрибуту – «ua» зустрічається у 29 сайтів, значення «en» – 8 сайтів, «ru» – 4 сайта.
- Найменша кількість помилок валідатора W3C зустрічається у сайтів:

Назва органу державної влади	Валідатор W3C (Error)	WAVE
Державне агентство резерву України	0	4
Рада національної безпеки і оборони України	1	10
Державна служба України з етнополітики та свободи совісті	1	3
Державна аудиторська служба України	1	14
Вінницька обласна державна адміністрація	2	31
Хмельницька обласна державна адміністрація	3	58
Фонд державного майна України	4	38
Міністерство фінансів України	5	8
Державна служба України з безпеки на транспорті	5	21
Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	5	13

• Найменша кількість помилок доступності за версією WAVE Evaluation Tool:

Назва органу державної влади	WAVE	Валідатор W3C (Error)
Державна служба статистики України	1	15
Міністерство цифрової трансформації України	1	771
Державна служба якості освіти України	2	35
Державна служба України з етнополітики та свободи совісті	3	1
Державна служба України з питань праці	3	46
Державне агентство резерву України	4	0
Одеська обласна державна адміністрація	5	12
Київська міська державна адміністрація	6	38
Київська обласна державна адміністрація	6	42
Комісія з регулювання азартних ігор та лотерей	7	9

Список використаної літератури:

1. What is accessibility? [Електронний ресурс]. URL: https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Learn/Accessibility/What_is_accessibility (дата звернення: 4.05.2021).
2. Аналітичні довідки за результатами моніторингу веб-сайтів органів виконавчої влади. [Електронний ресурс]. URL: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=112507 (дата звернення: 4.05.2021).
3. Аналітична довідка за результатами проведеного Держкомтелерадіо моніторингу інформаційного наповнення офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади у першому півріччі 2020 року. [Електронний ресурс] URL: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=167745&cat_id=112507 (дата звернення: 4.05.2021).
4. Why use the language attribute? [Електронний ресурс]. URL: <https://www.w3.org/International/questions/qa-lang-why.en.html> (дата звернення: 7.05.2021).

Ключові слова: доступність сайтів, обмеження фізичних можливостей, органи державної влади.

Ключевые слова: доступность сайтов, ограничение физических возможностей, органы государственной власти.

Key words: accessibility, physical limitation, government departments.